

[Statsministeren.]

indtil denne samlede Reform gennemføres, synes jeg, det maa forblive ved den Tilstand, der nu bestaar.

Hvis man tilsigter ved det forelagte Forslag at lette Kommunerne, saa er det jo et Formaal, som for længst har været Genstand for Ministeriets Opmærksomhed, og paa Finanslovforslaget, der om kort Tid vil foreligge her i Tinget, findes en Bevilling paa 10 Mill. Kr. til Fordeling mellem Kommunerne, saa at disse kan blive lettet og derigennem faa Mulighed for at nedsætte Skatterne. To Gange er man ikke i Stand til at bruge de samme Penge, og da de altsaa allerede er foreslaaet anvendt til Lettelse for Kommunerne, ser jeg ikke nogen Mulighed for, at det lader sig gøre en Gang til ved Hjælp af det Forslag, her er forelagt af en Række ærede Medlemmer af Landstinget.

Jeg maa derfor, ihvorvel jeg har fuld Sympati med Tanken, henvise til at søge denne Sag løst ved det Forslag til Socialreform, der er fremsat af Socialministeren ved Samlingens Begyndelse, og som i Øjeblikket behandles i et Udvalg i Folketinget, og med Hensyn til Ønskeligheden af at lette Kommunerne maa jeg henvise til det Forslag, der forefindes paa Finanslovforslaget, og som tilsigter at løse denne Opgave. Jeg maa altsaa fraraade Vedtagelse af det Forslag, som en Række ærede Medlemmer har forelagt.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Bakgaard): Man fik jo det Indtryk af den højtærede Statsministers Udtalelser, at han har Sympati for den Tanke, der er nedlagt i Forslaget, baade dets reelle Indhold og den Tanke, som til Dels har været grundlæggende for os: at lette Kommunerne noget for deres Byrder i saa Henseende; men alligevel kunde jeg ikke faa den Opfattelse, at den højtærede Statsminister paa nærværende Tidspunkt vil medvirke til Lovforslagets Gennemførelse, og det beklager jeg naturligvis.

Det er ganske rigtigt, som den højtærede Statsminister udtalte, at der er Grund til at lette Kommunerne, og det er altsaa ogsaa det, der er tilsigtet med det foreliggende Forslag. Naar der fra forskellige Sider tales om at lette Kommunerne, idet de er haardt spændt for i økonomisk Henseende, der hviler et forholdsvis haardt Skattetryk paa de kommunale Skatteydere, saa er det kun naturligt, at det finder Ørenlyd. At man søger at finde Midler til Lettelse af de kommunale Byrder, er efter min Mening ikke særlig begrundet i, at Kravene i Tiden er stigende til Kommunekassen — det Ind-

tryk faar man heller ikke ved at undersøge Kommunebudgetterne i de seneste Aar. Efter min Mening er det mere begrundet i dette, at Evnen til at bære disse Byrder er aftagende paa Grund af det dalende Prisniveau og de dermed forbundne Vanskeligheder for Erhvervslivet. Den samme Byrde kan under saadanne Forhold blive vanskeligere og mere trykkende at bære.

Det Problem at fordele Byrderne og Opgaverne mellem Staten og Kommunerne eller andre Faktorer staar vi jo ofte overfor, naar vi tager nye Opgaver op eller ændrer ved Løsningen af bestaaende Opgaver. Paa mange Omraader deles Byrderne til samme Opgave jo mellem Stat og Kommune; det sker ikke mindst paa den sociale Lovgivnings Omraade, og det er sikkert ogsaa det rigtigste, hvor Ansvaret og Bevillingsretten er delt. Noget andet er det, hvor dette ikke kan siges at være Tilfældet. Vil man søge at lette Kommunerne, maa det ske enten derved, at Staten tager en større Del af de Byrder, som følger med de fælles Opgaver, eller ogsaa derved, at de enkelte Opgaver overtages af Staten. Vælger man det sidste, saa maa det være Opgaver, hvor Kommunerne har ingen eller i alt Fald ret ringe Indflydelse paa Forvaltningen. Da den sidstnævnte Vej efter min Mening af flere Grunde er den bedste, foreslaar vi, at de i Lovforslaget nævnte Udgifter overtages af Staten, thi de er netop af den Art, som den lokale Forvaltning har meget ringe Indflydelse paa. At Staten for Fremtiden overtager en saadan Forpligtelse til Fordel for Kommunerne, forekommer mig at være bedre og mere tilfredsstillende for Kommunerne end midlertidige Lettelser, hvad enten det drejer sig om Tilskud eller Statsrefusion. Begge Dele kan naturligvis have sine Fordele, særlig naar der er Tale om forbigaende Udgiftsforøgelse, eller naar der i det hele taget er Tale om Udgiftsforøgelse, men det er altsaa ikke det, der særlig gør sig gældende i Øjeblikket. Det er mere dette, at Bæreevnen for Kommunerne er blevet ringere, og efter alt at dømme vil den vedblive at være ringere, selv om, hvad vi jo maa haabe, Betingelserne for Balance i de enkelte Erhverv vil blive bedre, end de er i Øjeblikket. Hvis man vil hævde, at det samme vil gøre sig gældende for Statens Vedkommende, kan det nok til Dels være rigtigt, men der er alligevel den Forskel, at medens Kommunerne hovedsagelig maa holde sig til to Skattekilder, nemlig Indkomst- og Formueskatten og Ejendomsbeskatningen, saa har Staten adskilligt flere Skattekilder at øse af. Vi har derfor fundet,